

Svensk industri – enligt Företagens ekonomi 2003

Swedish manufacturing according to Structural Business Statistics in 2003

I korta drag

Förädlingsvärdet upp 8 procent

Förädlingsvärdet inom svensk industri har ökat med åtta procent under 2003. De branscher som har ökat mest, procentuellt sett, är transportmedelsindustrin, elektronikindustrin samt gruvor och utvinning.

Förädlingsvärdet per anställd har ökat markant under 2003, eftersom antalet anställda har minskat inom i stort sett alla branscher, samtidigt som förädlingsvärdet har ökat.

Kraftig utveckling inom kemisk industri

Produktionsvärdet och förädlingsvärdet för den svenska industrin har under sexårsperioden ökat med 22 respektive 21 procent. Inom kemisk industri och transportmedelsindustrin har produktionsvärdet ökat kraftigt. Kemisk industri står även för den klart största ökningen av förädlingsvärdet.

Antalet anställda i industrin var 2003 lägre än det varit någon gång under sexårsperioden 1997 till 2003.

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Nina Grönborg, SCB, tfn 019-17 68 41, nina.groenborg@scb.se
Lina Gustafsson, SCB, tfn 019-17 60 47, lina.gustafsson@scb.se

Statistiken har producerats av SCB, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1403-1663 Serie NV Näringsverksamhet – NV 19 SM 0506 Utkom den 21 juli 2005.
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Svante Öberg, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	4
Sveriges totala industri	4
Transportmedel- och elektronikindustrin fortsatt störst	4
Förädlingsvärdet upp 8 procent	4
Elektronikindustrin har stor betydelse för industrins utveckling	4
Utvecklingen 1997-2003	5
Elektronikindustrin	6
Transportmedelsindustrin	7
Kemisk industri	7
Tabeller	9
1. Produktionsvärde	9
2. Industrins förbrukning	10
3. Förädlingsvärde	11
4. Anställda och förädlingsvärde per anställd	12
5. Arbetskraftskostnad	13
6. Nettoinvesteringar och investeringar per anställd	14
Diagram	15
1. Procentuell förändring av produktionsvärde branschvis mellan 1997 och 2003 och mellan 2002 och 2003	15
2. Procentuell förändring av förädlingsvärde branschvis mellan 1997 och 2003 och mellan 2002 och 2003	16
3. Procentuell förändring av antalet anställda och förädlingsvärde per anställd branschvis mellan 1997 och 2003	17
Fakta om statistiken	18
Detta omfattar statistiken	18
Definitioner och förklaringar	18
Så görs statistiken	19
Variabler som finns för samtliga företag	19
Variabler som endast finns för ett urval av företag	19
Statistikens tillförlitlighet	20
Statistik som enbart baseras på det gemensamma variabelinnehållet	20
Statistik som baseras på specifikationssundersökningarna	20
Bra att veta	20
Skillnader i förhållande till den företagsekonomiska redovisningen	20
Annan statistik	21
Jämförbarhet över tiden	21
Regional redovisning	21
Publicering och spridning	21
Primärmaterial	22

In English	23
Summary	23
A rise in value added by 8 per cent	23
Developments over past six years	23
List of tables	24
List of terms	24

Statistiken med kommentarer

Sveriges totala industri

Transportmedel- och elektronikindustrin fortsatt störst

De två största branscherna inom svensk industri 2003 var transportmedelsindustrin och elektronikindustrin. Detta trots en kraftig nedgång inom elektronikindustrin sedan toppåret 2000. Dessa branscher stod tillsammans för en knapp tredjedel av den svenska industrins totala produktionsvärde. Sveriges tredje största industribransch 2003 var maskinindustrin. I branschen maskinindustri (SNI 29) ingår bland annat tillverkning av jord- och skogsbruksmaskiner, verktygsmaskiner, vapen och ammunition, hushållsmaskiner samt maskiner för alstrande och användning av mekanisk kraft. De minsta branscherna inom svensk industri 2003 var textilindustrin, gruvor och utvinning, jord- och stenindustrin, gummi- och plastindustrin, samt övrig tillverkningsindustri. Tillsammans utgjorde de en knapp tiondel av industrins totala produktionsvärde.

Förädlingsvärdet upp 8 procent

Produktionsvärdet inom den svenska industrin har ökat något mellan 2002 och 2003 (en procent). Samtidigt har industrins förbrukning haft en minskning på en procent. Detta har lett till att industrins förädlingsvärde ökat med åtta procent mellan 2002 och 2003. Arbetskraftskostnaderna i procent av förädlingsvärdet har minskat från 74 procent 2002 till 68 procent 2003. Detta förklaras främst av en återhämtning i elektronikbranschen, där arbetskraftskostnaderna sjunkit med 13 procent.

Den bransch där produktionsvärdet ökat mest, procentuellt sett, under 2003 är gruvor och utvinning. Där är ökningen 21 procent. Denna bransch är även en av få där antalet anställda ökat. 272 fler personer jobbar 2003 inom branschen jämfört med året innan. Förutom inom gruvor och utvinning har antalet anställda bara ökat inom gummi- och plastindustrin samt inom transportmedelsindustrin. I resterande branscher har antalet anställda minskat. Den största minskningen, ca 7 200 personer, står elektronikindustrin för.

Eftersom antalet anställda har minskat inom i stort sett alla branscher under 2003, samtidigt som förädlingsvärdet ökat, har detta lett till en markant ökning av förädlingsvärdet per anställd. De branscher som har haft en ökning med mer än 100 000 kronor per anställd är kemisk industri, gruvor och utvinning, elektronikindustrin samt transportmedelsindustrin.

Elektronikindustrin har stor betydelse för industrins utveckling

Sveriges totala ekonomi påverkas kraftigt av utvecklingen inom elektronikindustrin. Eftersom elektronikindustrin är så pass stor och utvecklingen skiljer sig från övriga industribranscher kan det vara intressant att se till den totala industrin exklusive elektronikindustrin. Bortsett från elektronikindustrin har produktionsvärdet för övriga industribranscher haft en uppgång med ca 3,5 procent mellan 2002 och 2003 jämfört med en uppgång på endast en procent då elektronikindustrin inkluderas.

Utvecklingen 1997-2003

Produktionsvärdet för den svenska industrin har under sexårsperioden 1997 till 2003 ökat med 22 procent. Inflationstakten enligt producentprisindex har under samma period varit ca tre procent, vilket innebär att ökningen i fasta priser varit ca 19 procent. Fram till vändpunkten år 2000 ökade produktionsvärdet i fasta priser med 18 procent, medan det mellan 2000 och 2002 minskade med 1,5 procent. Mellan 2002 och 2003 har det sedan skett en ökning i fasta priser med 1,5 procent. I övriga delar i denna rapport redovisas löpande priser.

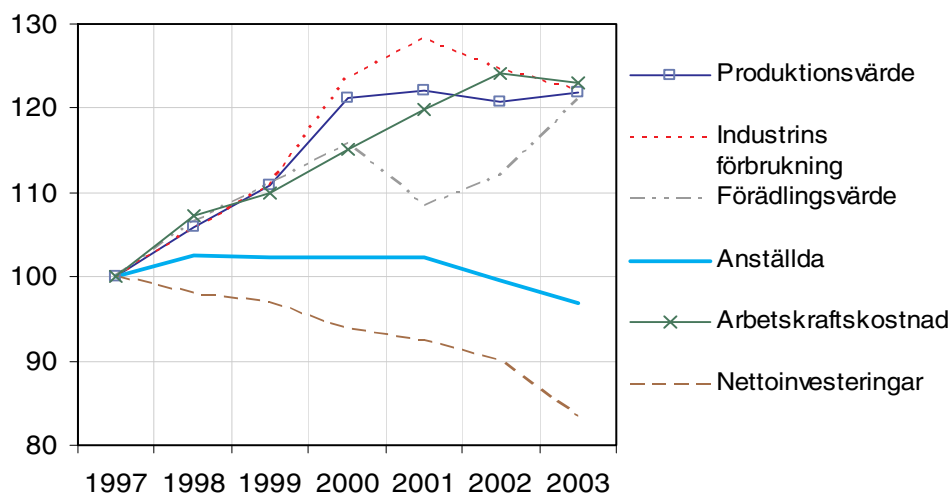
Inom kemisk industri och transportmedelsindustrin har produktionsvärdet ökat kraftigt. Kemisk industri står även för den klart största ökningen av förädlingsvärdet. Även inom transportmedelsindustrin har förädlingsvärdet ökat kraftigt, 40 procent.

Industrins förädlingsvärde gick, liksom produktionsvärdet, stadigt uppåt mellan 1997 och 2000. Förädlingsvärdet minskade sedan under 2001 för att därefter åter öka under 2002 och 2003. Produktionsvärdet har däremot legat på en relativt konstant nivå mellan 2000 och 2003 med endast små upp och nedgångar.

I diagrammet nedan syns för perioden 2000 till 2003 ett tydligt samband mellan produktionsvärdet, industrins förbrukning och förädlingsvärdet. När industrins förbrukning ökade betydligt mer än produktionsvärdet mellan 2000 och 2001 sjönk förädlingsvärdet kraftigt. Från och med 2001 har sedan industrins förbrukning minskat samtidigt som produktionsvärdet ökat något vilket har lett till att förädlingsvärdet har haft en stark ökning.

Totala industrin, 1997- 2003

Index

Nettoinvesteringarna för industrin totalt har sedan 1997 minskat kontinuerligt. Mellan 2002 och 2003 var minskningen extra tydlig, då sjönk nettoinvesteringarna med sju procent. Sett till enskilda branscher svarar elektronikindustrin samt gruvor och utvinning för den största minskningen under sexårsperioden.

Antalet anställda i industrin var 2003 lägre än det varit någon gång under sexårsperioden 1997 till 2003. Under åren 1998 till 2001 var antalet anställda som högst och låg då på en konstant nivå runt 730 000. Ökningen mellan 1997 och 1998 förklaras av en ökning inom de flesta branscher, medan minskningen mellan 2001 och 2002 till största delen beror på en minskning inom elektronikindustrin. Sett till hela sexårsperioden var textilindustrin den bransch där antalet anställda minskade mest; 30 procent. Trots denna utveckling har industrins arbetskraftskostnader under perioden 1997 till 2002 ökat kontinuerligt. Det är först under 2003 som även arbetskraftskostnaderna sjunker, vilket huvudsakligen beror på elektronikindustrin.

Elektronikindustrin

Elektronikindustrin i denna rapport avser SNI 30-33, vilket omfattar tillverkning av kontorsmaskiner, datorer, andra elektriska maskiner och artiklar, teleprodukter, precisionsinstrument, medicinska och optiska instrument samt ur. Under perioden 1997 till 2001 var elektronikindustrin, sett till produktionsvärdet, den svenska industrins största bransch. Mellan 2001 och 2002 minskade sedan branschens produktionsvärde med ca 37 miljarder kronor och under 2003 med ytterligare 29 miljarder kronor och den var därmed bara den näst största branschen 2002 och 2003.

Trots att den stora minskningen av produktionsvärdet började redan under 2001 fortsatte antalet anställda inom branschen att öka under 2001. Inte förrän under 2002 minskade antalet anställda. Minskningen har även fortsatt under 2003. Minskningen av antalet anställda bidrog till att förädlingsvärdet per anställd ökade kraftigt både under 2002 och 2003. Efter att ha haft en kraftig nedgång av förädlingsvärdet per anställd under 2001 återhämtade sig branschen därmed något under 2002. År 2003 var förädlingsvärdet per anställd tillbaka på den nivå branschen hade innan den kraftiga nedgången. Förädlingsvärdet 2003 var 508 000 kronor per anställd, vilket kan jämföras med endast 227 000 kronor 2001.

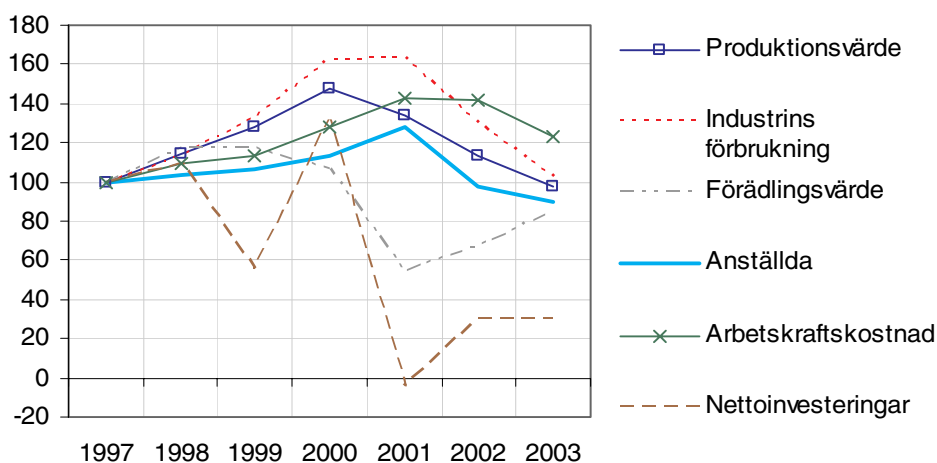
Ökningen av förädlingsvärdet per anställd under 2002 och 2003 berodde dock inte bara på att antal anställda minskade utan även på att det totala förädlingsvärdet för branschen ökade. Den totala ökningen av förädlingsvärdet under 2003 var 26 procent och förklarades främst av att förbrukningskostnaderna för branschen minskade.

Elektronikindustrin var 2003, liksom 2002 och 2001, den bransch som hade klart högst andel arbetskraftskostnader i förhållande till förädlingsvärdet. Andelen har alla tre åren legat över 100, förädlingsvärdet täcker med andra ord inte ens arbetskraftskostnaderna. Dock har andelen minskat från 149 procent 2003 till 104 procent 2002.

Nettoinvesteringarna inom elektronikindustrin följer inte den jämna neråtgående trend som den totala svenska industrin har, utan har varierat mycket mellan åren och var 2001 till och med nere på negativa nettoinvesteringar, d.v.s. avyttringarna av de materiella anläggningstillgångarna överskred anskaffningarna.

Elektronikindustrin, 1997- 2003

Index

Transportmedelsindustrin

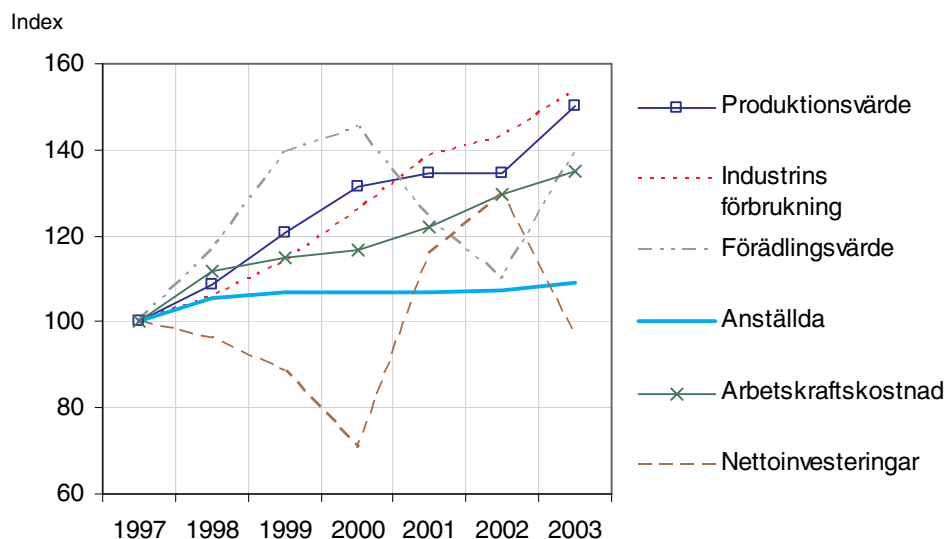
I transportmedelsindustrin, SNI 34-35, ingår tillverkning av motorfordon, släpfordon, påhängsvagnar samt andra transportmedel. Transportmedelsindustrin har under perioden 1997 till 2001 varit den näst största industribranschen i Sverige, sett till produktionsvärdet. Produktionsvärdet i branschen har ökat kontinuerligt mellan 1997 och 2003, med totalt 50 procent. Eftersom produktionsvärdet inom elektronikindustrin samtidigt har sjunkit kraftigt sedan 2000 är transportmedelsindustrin sedan 2002 Sveriges största industribransch. Den stod 2003 för en knapp femtedel av Sveriges totala industriproduktion.

Ökningen av produktionsvärdet skedde till största delen mellan 1997 och 2000. Därefter stagnerade utvecklingen inom branschen för att sedan återigen öka kraftigt under 2003. Förbrukningskostnaderna för branschen har däremot kontinuerligt ökat från 1997. Branschens förädlingsvärde ökade fram till och med år 2000 för att sedan minska med drygt 24 procent de efterföljande två åren. När produktionsvärdet åter fick fart 2003 ökade förädlingsvärdet kraftigt, med hela 27 procent.

Antal anställda har under perioden 1997 till 2003 ökat med nio procent. Förädlingsvärdet per anställd minskade mellan 2000 och 2002, från att ha varit 502 000 kronor 2000, var det 372 000 kronor 2002. Under 2003 ökade sedan förädlingsvärde per anställd med 25 procent till 508 000 kronor. Branschen ligger nu sex procent över riksgenomsnittet.

Nettoinvesteringarna visar i diagrammet nedan en motsatt utveckling jämfört med förädlingsvärdet, dvs. minskade mellan 1997 och 2000 för att sedan öka mellan 2000 och 2002 och därefter minska igen under 2003. Detta är troligen en följd av att branschen har stora investeringsbehov vissa år vid skapandet av nya modeller.

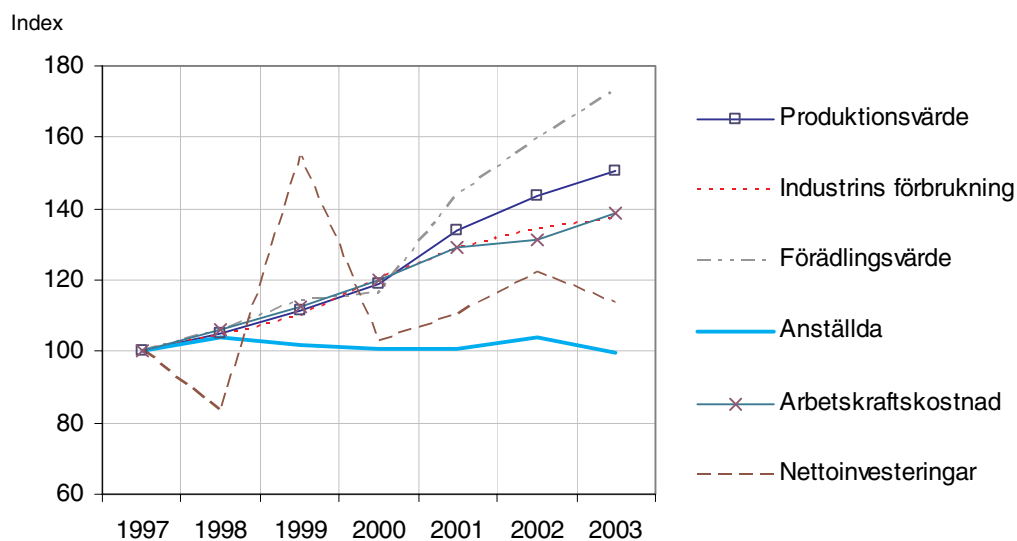
Transportmedelsindustrin 1997-2003

Kemisk industri

I kemisk industri, SNI 23-24, ingår tillverkning av stenkolsprodukter, raffinerade petroleumprodukter och kärnbränsle samt tillverkning av kemikalier och kemiska produkter. Branschen har haft en stark utveckling mellan åren 1997 och 2003. Produktionsvärdet har ökat med 50 procent, samtidigt som industrins förbrukning haft en något mindre ökning, 37 procent. Förädlingsvärdet har därmed ökat med hela 73 procent under sexårsperioden, med den största ökningen under de senaste tre åren. Antalet anställda i branschen har däremot varit relativt konstant. Detta har medfört att branschens förädlingsvärde per anställd skjutit i höjden. Förädlingsvärdet per anställd har ökat från 833 tusen kronor per anställd 1997 till 1 447 tusen kronor 2003. Värdet 2003 var 128 procent över riksgenomsnittet.

Kemisk industri 1997-2003

Tabeller

1. Produktionsvärde

1. Production value, SEK millions, and share of total production value

Näringsgren	SNI92	Produktionsvärde, mnkr						
		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Industrin totalt	10-37	1 167 356	1 237 232	1 294 315	1 416 239	1 424 349	1 409 333	1 422 029
Gruvor och utvinning	10-14	14 225	14 334	12 519	12 348	11 815	13 125	15 902
Livsmedelsindustri	15-16	117 377	117 939	118 664	117 764	124 464	126 207	123 368
Textilindustri	17-19	12 991	13 760	13 291	13 578	13 850	13 668	13 833
Trävaruindustri	20	58 379	58 259	59 174	64 430	64 890	67 150	70 884
Massa- och papper	21	93 844	96 477	97 679	116 495	115 267	113 562	113 216
Förlag, grafisk industri	22	61 610	63 974	64 778	67 453	65 357	64 465	64 956
Kemisk industri	23-24	91 952	96 422	102 270	109 280	123 255	132 167	138 333
Gummi- och plast	25	28 604	30 770	31 797	33 915	34 032	34 525	36 505
Jord- och stenindustri	26	20 634	21 503	21 669	23 477	25 458	26 110	25 229
Stål och metallindustri	27	79 056	71 606	72 419	84 431	82 536	87 185	87 626
Metallvaruindustri	28	75 042	85 691	83 473	91 666	91 098	87 881	87 069
Maskinindustri	29	128 462	136 174	137 771	145 450	154 486	160 158	162 282
Elektronikindustri	30-33	182 810	209 060	234 928	269 618	244 516	207 063	178 163
Transportmedel	34-35	175 483	190 936	211 812	230 347	236 434	235 778	263 299
Övrig tillverkning	36-37	26 888	30 326	32 070	35 985	36 889	40 289	41 365

Näringsgren	SNI92	Andel av produktionsvärde, %						
		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Industrin totalt	10-37	100	100	100	100	100	100	100
Gruvor och utvinning	10-14	1	1	1	1	1	1	1
Livsmedelsindustri	15-16	10	10	9	8	9	9	9
Textilindustri	17-19	1	1	1	1	1	1	1
Trävaruindustri	20	5	5	5	5	5	5	5
Massa- och papper	21	8	8	8	8	8	8	8
Förlag, grafisk industri	22	5	5	5	5	5	5	5
Kemisk industri	23-24	8	8	8	8	9	9	10
Gummi- och plast	25	2	2	2	2	2	2	3
Jord- och stenindustri	26	2	2	2	2	2	2	2
Stål och metallindustri	27	7	6	6	6	6	6	6
Metallvaruindustri	28	6	7	6	6	6	6	6
Maskinindustri	29	11	11	11	10	11	11	11
Elektronikindustri	30-33	16	17	18	19	17	15	13
Transportmedel	34-35	15	15	16	16	17	17	19
Övrig tillverkning	36-37	2	2	2	3	3	3	3

2. Industrins förbrukning

2. Intermediate consumption, SEK millions, and share of production value

Näringsgren	SNI92	Industrins förbrukning, mnkr						
		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Industrin totalt	10-37	804 562	850 183	891 654	995 801	1 030 979	1 002 801	982 938
Gruvor och utvinning	10-14	8 214	8 867	8 098	7 724	7 809	7 956	9 413
Livsmedelsindustri	15-16	87 042	87 360	87 544	86 236	91 981	91 974	88 493
Textilindustri	17-19	8 171	8 754	8 415	8 764	9 182	9 092	9 141
Trävaruindustri	20	42 458	43 613	44 533	48 592	49 435	49 983	52 072
Massa- och papper	21	63 841	65 448	65 241	73 977	74 632	73 480	75 398
Förlag, grafisk industri	22	39 572	40 959	42 230	44 629	43 889	43 364	42 129
Kemisk industri	23-24	58 313	60 796	63 957	70 147	74 974	78 505	80 047
Gummi- och plast	25	18 007	19 335	19 875	21 581	22 016	21 764	23 170
Jord- och stenindustri	26	12 976	13 739	13 442	14 886	15 964	16 617	16 458
Stål och metallindustri	27	59 313	53 620	54 235	64 394	63 440	65 801	65 736
Metallvaruindustri	28	44 935	51 012	49 102	54 165	52 878	51 888	51 108
Maskinindustri	29	82 188	88 480	89 837	96 888	102 709	106 008	106 735
Elektronikindustri	30-33	133 063	150 490	176 519	216 623	217 592	173 416	135 851
Transportmedel	34-35	128 861	136 562	146 719	162 584	178 780	184 561	198 123
Övrig tillverkning	36-37	17 610	21 148	21 907	24 610	25 697	28 392	29 063

Näringsgren	SNI92	Andel av produktionsvärdet, %						
		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Industrin totalt	10-37	69	69	69	70	72	71	69
Gruvor och utvinning	10-14	58	62	65	63	66	61	59
Livsmedelsindustri	15-16	74	74	74	73	74	73	72
Textilindustri	17-19	63	64	63	65	66	67	66
Trävaruindustri	20	73	75	75	75	76	74	73
Massa- och papper	21	68	68	67	64	65	65	67
Förlag, grafisk industri	22	64	64	65	66	67	67	65
Kemisk industri	23-24	63	63	63	64	61	59	58
Gummi- och plast	25	63	63	63	64	65	63	63
Jord- och stenindustri	26	63	64	62	63	63	64	65
Stål och metallindustri	27	75	75	75	76	77	75	75
Metallvaruindustri	28	60	60	59	59	58	59	59
Maskinindustri	29	64	65	65	67	66	66	66
Elektronikindustri	30-33	73	72	75	80	89	84	76
Transportmedel	34-35	73	72	69	71	76	78	75
Övrig tillverkning	36-37	65	70	68	68	70	70	70

3. Förädlingsvärde

3. Value added, SEK millions, and share of total value added

Näringsgren	SNI92	Förädlingsvärde, mnkr						
		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Industrin totalt	10-37	362 793	387 049	402 661	420 438	393 370	406 532	439 092
Gruvor och utvinning	10-14	6 011	5 467	4 422	4 624	4 006	5 169	6 489
Livsmedelsindustri	15-16	30 335	30 579	31 120	31 528	32 483	34 233	34 875
Textilindustri	17-19	4 820	5 006	4 876	4 814	4 668	4 576	4 692
Trävaruindustri	20	15 921	14 646	14 640	15 839	15 454	17 167	18 812
Massa- och papper	21	30 003	31 029	32 439	42 519	40 635	40 082	37 819
Förlag, grafisk industri	22	22 038	23 014	22 549	22 824	21 468	21 101	22 827
Kemisk industri	23-24	33 639	35 625	38 313	39 133	48 282	53 662	58 285
Gummi- och plast	25	10 597	11 435	11 922	12 334	12 017	12 761	13 335
Jord- och stenindustri	26	7 658	7 764	8 227	8 591	9 494	9 492	8 771
Stål och metallindustri	27	19 743	17 987	18 184	20 037	19 097	21 385	21 889
Metallvaruindustri	28	30 107	34 679	34 371	37 501	38 220	35 993	35 961
Maskinindustri	29	46 274	47 695	47 934	48 562	51 777	54 150	55 547
Elektronikindustri	30-33	49 747	58 570	58 409	52 995	26 924	33 647	42 312
Transportmedel	34-35	46 623	54 375	65 092	67 764	57 654	51 217	65 176
Övrig tillverkning	36-37	9 278	9 178	10 163	11 375	11 193	11 897	12 302

Näringsgren	SNI92	Andel av förädlingsvärde, %						
		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Industrin totalt	10-37	100	100	100	100	100	100	100
Gruvor och utvinning	10-14	2	1	1	1	1	1	1
Livsmedelsindustri	15-16	8	8	8	7	8	8	8
Textilindustri	17-19	1	1	1	1	1	1	1
Trävaruindustri	20	4	4	4	4	4	4	4
Massa- och papper	21	8	8	8	10	10	10	9
Förlag, grafisk industri	22	6	6	6	5	5	5	5
Kemisk industri	23-24	9	9	10	9	12	13	13
Gummi- och plast	25	3	3	3	3	3	3	3
Jord- och stenindustri	26	2	2	2	2	2	2	2
Stål och metallindustri	27	5	5	5	5	5	5	5
Metallvaruindustri	28	8	9	9	9	10	9	8
Maskinindustri	29	13	12	12	12	13	13	13
Elektronikindustri	30-33	14	15	15	13	7	8	10
Transportmedel	34-35	13	14	16	16	15	13	15
Övrig tillverkning	36-37	3	2	3	3	3	3	3

4. Anställda och förädlingsvärde per anställd**4. Employment and value added per employee, SEK thousands**

Näringsgren	SNI92	Antal anställda						
		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Industrin totalt	10-37	712 715	731 133	729 356	728 477	729 721	709 378	691 052
Gruvor och utvinning	10-14	8 380	8 402	7 763	6 887	6 771	7 085	7 357
Livsmedelsindustri	15-16	62 443	63 218	62 410	60 522	60 981	60 765	58 714
Textilindustri	17-19	14 496	15 577	14 959	11 430	10 877	10 469	10 116
Trävaruindustri	20	34 396	34 978	34 828	35 782	35 582	34 401	34 218
Massa- och papper	21	43 068	42 047	42 128	41 590	39 220	38 324	37 979
Förlag, grafisk industri	22	48 544	48 844	47 594	46 187	44 374	42 068	40 558
Kemisk industri	23-24	40 359	41 971	41 107	40 577	40 694	41 892	40 286
Gummi- och plast	25	22 903	24 380	24 417	25 061	24 515	23 870	24 380
Jord- och stenindustri	26	16 644	16 708	16 845	17 011	17 414	17 711	16 247
Stål och metallindustri	27	32 222	31 870	31 588	31 282	31 758	33 262	33 161
Metallvaruindustri	28	85 191	87 982	86 387	86 412	80 584	72 171	69 790
Maskinindustri	29	95 841	97 860	97 078	94 994	95 307	94 718	93 545
Elektronikindustri	30-33	92 814	95 812	98 402	105 566	118 538	90 519	83 283
Transportmedel	34-35	88 091	92 972	94 079	94 303	94 159	94 624	96 222
Övrig tillverkning	36-37	27 323	28 512	29 771	30 873	28 947	47 499	45 196

Näringsgren	SNI92	Förädlingsvärde per anställd, tkr						
		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Industrin totalt	10-37	509	529	552	577	539	573	635
Gruvor och utvinning	10-14	717	651	570	671	592	730	882
Livsmedelsindustri	15-16	486	484	499	521	533	563	594
Textilindustri	17-19	332	321	326	421	429	437	464
Trävaruindustri	20	463	419	420	443	434	499	550
Massa- och papper	21	697	738	770	1022	1036	1046	996
Förlag, grafisk industri	22	454	471	474	494	484	502	563
Kemisk industri	23-24	833	849	932	964	1186	1281	1447
Gummi- och plast	25	463	469	488	492	490	535	547
Jord- och stenindustri	26	460	465	488	505	545	536	540
Stål och metallindustri	27	613	564	576	641	601	643	660
Metallvaruindustri	28	353	394	398	434	474	499	515
Maskinindustri	29	483	487	494	511	543	572	594
Elektronikindustri	30-33	536	611	594	502	227	372	508
Transportmedel	34-35	529	585	692	719	612	541	677
Övrig tillverkning	36-37	340	322	341	368	387	250	272

5. Arbetskraftskostnad

5. Labour cost, SEK millions, and share of value added

Näringsgren	SNI92	Arbetskraftskostnad, mnkr						
		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Industrin totalt	10-37	242 445	259 795	266 580	279 342	290 744	300 965	298 464
Gruvor och utvinning	10-14	3 135	3 201	3 041	2 767	2 828	3 043	3 335
Livsmedelsindustri	15-16	19 395	20 251	20 550	21 224	21 931	22 747	23 228
Textilindustri	17-19	3 794	4 206	4 127	3 497	3 469	3 409	3 408
Trävaruindustri	20	10 064	10 637	10 811	11 466	11 832	11 969	12 173
Massa- och papper	21	16 073	16 271	16 648	17 288	17 098	17 831	17 765
Förlag, grafisk industri	22	17 090	17 564	17 885	18 306	18 120	17 787	17 413
Kemisk industri	23-24	16 659	17 632	18 723	20 035	21 480	21 873	23 106
Gummi- och plast	25	7 005	7 861	8 314	8 803	9 173	9 080	9 549
Jord- och stenindustri	26	5 361	5 696	5 799	6 102	6 445	6 733	6 679
Stål och metallindustri	27	11 520	11 780	12 077	12 338	12 612	13 752	14 053
Metallvaruindustri	28	24 647	26 990	26 813	28 170	27 762	26 269	25 854
Maskinindustri	29	33 257	35 433	36 307	37 313	39 575	41 259	41 388
Elektronikindustri	30-33	35 495	38 947	40 353	45 594	50 583	50 282	43 831
Transportmedel	34-35	31 664	35 333	36 434	36 903	38 613	41 118	42 728
Övrig tillverkning	36-37	7 287	7 995	8 699	9 534	9 225	13 812	13 954

Näringsgren	SNI92	Arbetskraftskostnad i procent av förädlingsvärdet						
		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Industrin totalt	10-37	67	67	66	66	74	74	68
Gruvor och utvinning	10-14	52	59	69	60	71	59	51
Livsmedelsindustri	15-16	64	66	66	67	68	66	67
Textilindustri	17-19	79	84	85	73	74	74	73
Trävaruindustri	20	63	73	74	72	77	70	65
Massa- och papper	21	54	52	51	41	42	44	47
Förlag, grafisk industri	22	78	76	79	80	84	84	76
Kemisk industri	23-24	50	49	49	51	44	41	40
Gummi- och plast	25	66	69	70	71	76	71	72
Jord- och stenindustri	26	70	73	70	71	68	71	76
Stål och metallindustri	27	58	65	66	62	66	64	64
Metallvaruindustri	28	82	78	78	75	73	73	72
Maskinindustri	29	72	74	76	77	76	76	75
Elektronikindustri	30-33	71	66	69	86	188	149	104
Transportmedel	34-35	68	65	56	54	67	80	66
Övrig tillverkning	36-37	79	87	86	84	82	116	113

6. Nettoinvesteringar och investeringar per anställd

6. Net investment, SEK millions, and investment per employee, SEK thousands

Näringsgren	SNI92	Nettoinvesteringar, mnkr						
		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Industrin totalt	10-37	58 453	57 265	56 653	54 770	54 006	52 579	48 776
Gruvor och utvinning	10-14	2 048	2 087	1 651	3 929	1 751	1 341	1 034
Livsmedelsindustri	15-16	3 910	3 993	4 956	5 392	5 584	4 658	4 803
Textilindustri	17-19	433	563	568	433	431	381	313
Trävaruindustri	20	3 064	3 243	2 950	2 097	2 766	2 659	2 584
Massa- och papper	21	9 823	8 102	7 290	5 317	8 158	6 486	6 042
Förlag, grafisk industri	22	1 949	1 517	2 493	2 584	2 138	1 507	1 242
Kemisk industri	23-24	6 474	5 391	10 010	6 668	7 133	7 897	7 345
Gummi- och plast	25	1 784	1 857	1 660	1 908	1 320	1 461	1 295
Jord- och stenindustri	26	738	1 125	1 313	1 157	974	1 185	1 088
Stål och metallindustri	27	4 124	4 433	3 111	1 767	2 898	2 441	3 085
Metallvaruindustri	28	4 352	5 207	4 435	4 818	4 841	3 772	4 029
Maskinindustri	29	4 288	4 202	3 807	4 029	3 935	4 052	4 208
Elektronikindustri	30-33	4 986	5 464	2 748	6 587	-199	1 509	1 482
Transportmedel	34-35	9 414	9 064	8 329	6 640	10 889	12 184	9 078
Övrig tillverkning	36-37	1 065	1 018	1 333	1 443	1 389	1 045	1 146

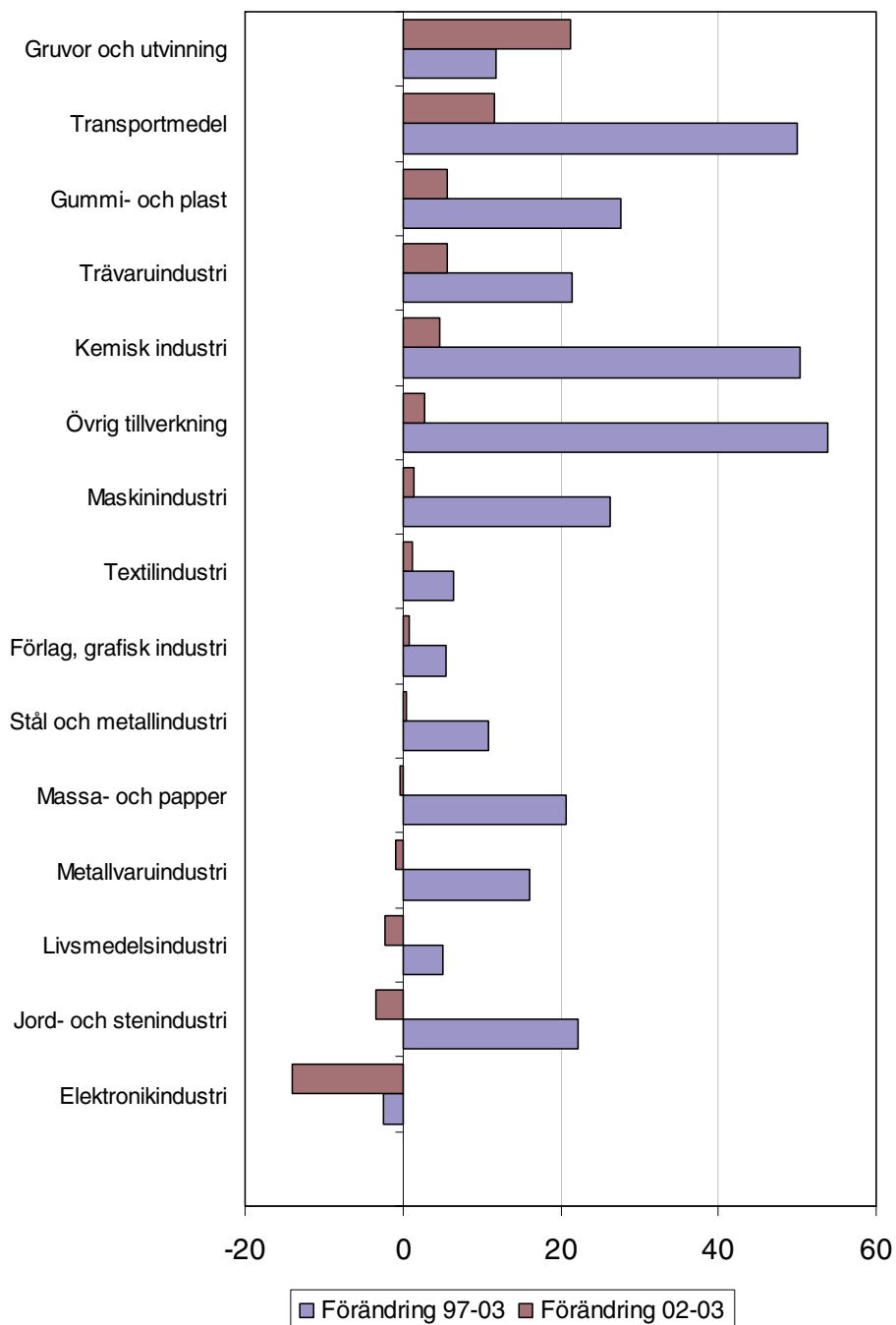
Näringsgren	SNI92	Nettoinvesteringar per anställd, tkr						
		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Industrin totalt	10-37	82	78	78	75	74	74	71
Gruvor och utvinning	10-14	244	248	213	570	259	189	141
Livsmedelsindustri	15-16	63	63	79	89	92	77	82
Textilindustri	17-19	30	36	38	38	40	36	31
Trävaruindustri	20	89	93	85	59	78	77	76
Massa- och papper	21	228	193	173	128	208	169	159
Förlag, grafisk industri	22	40	31	52	56	48	36	31
Kemisk industri	23-24	160	128	244	164	175	189	182
Gummi- och plast	25	78	76	68	76	54	61	53
Jord- och stenindustri	26	44	67	78	68	56	67	67
Stål och metallindustri	27	128	139	98	56	91	73	93
Metallvaruindustri	28	51	59	51	56	60	52	58
Maskinindustri	29	45	43	39	42	41	43	45
Elektronikindustri	30-33	54	57	28	62	-2	17	18
Transportmedel	34-35	107	97	89	70	116	129	94
Övrig tillverkning	36-37	39	36	45	47	48	22	25

Diagram

1. Procentuell förändring av produktionsvärde branschvis mellan 1997 och 2003 och mellan 2002 och 2003

1. Percentage change in production value by industry between 1997 and 2003 and between 2002 and 2003

Bransch

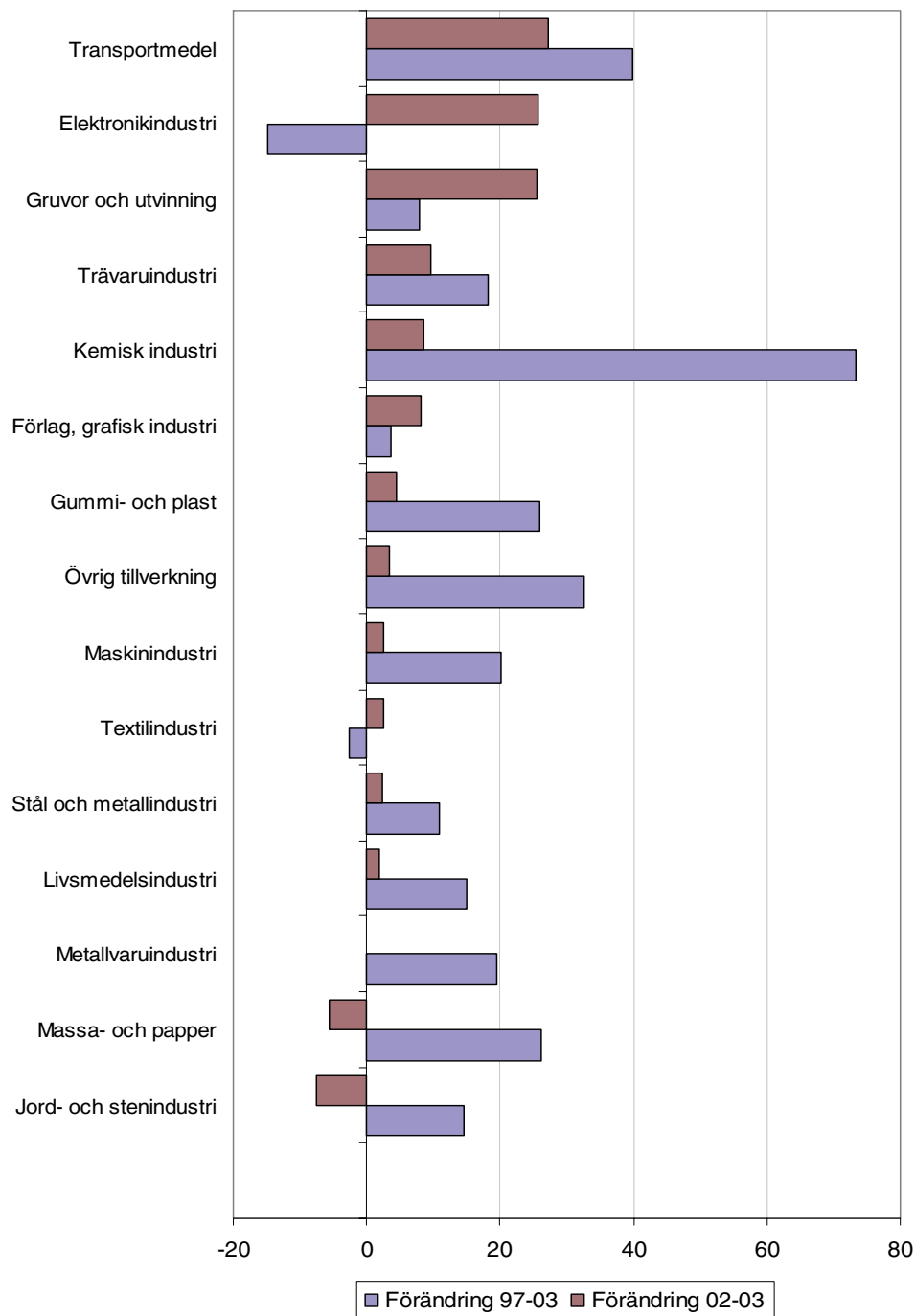

Procentuell förändring

2. Procentuell förändring av förädlingsvärde branschvis mellan 1997 och 2003 och mellan 2002 och 2003

2. Percentage change in value added by industry between 1997 and 2003 and between 2002 and 2003

Bransch

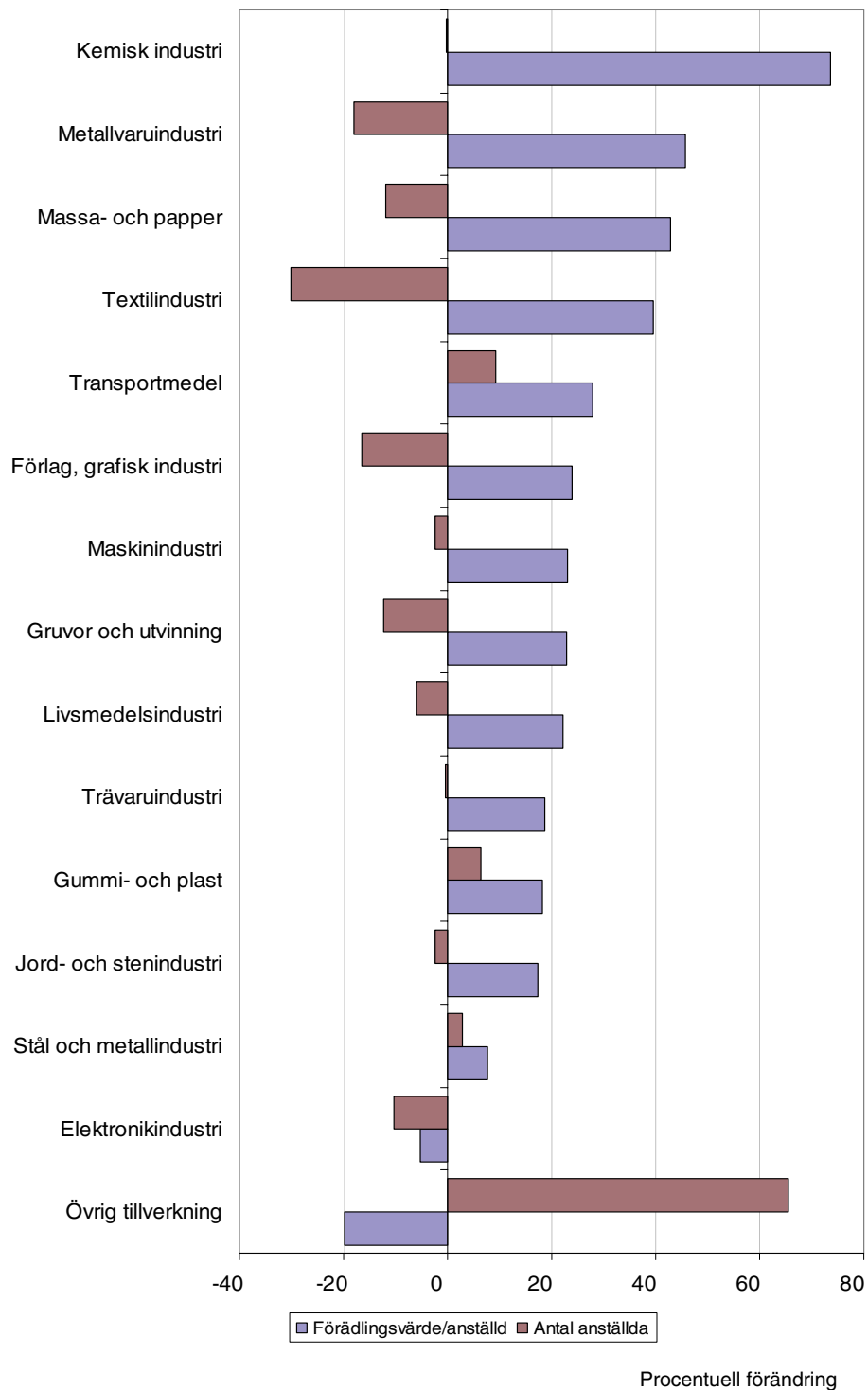

Procentuell förändring

3. Procentuell förändring av antalet anställda och förädlingsvärde per anställd branschvis mellan 1997 och 2003

3. Percentage change of number of employees and value added by employee by industry between 1997 and 2003

Bransch

Fakta om statistiken

Detta omfattar statistiken

Företagens ekonomi är en årlig undersökning som för industrin omfattar samtliga verksamhetsenheter, som klassas inom branscherna 10-37 enligt Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI 2002).

Definitioner och förklaringar

Redovisningsperiod

Uppgifterna avser kalenderåret. För de större betydande enkätföretagen med brutet räkenskapsår används dock den redovisningsperiod som omfattar bokslut mellan 1 maj aktuellt kalenderår och 30 april nästkommande kalenderår. För räkenskapsår som omfattar en kortare eller längre tid än 12 månader har flödes-siffrorna räknats om till att avse 12 månader. För de urvalsundersökta enkätföretagen samt för övriga företag som baseras på administrativt material och har brutet räkenskapsår avser uppgifterna den redovisningsperiod som avslutas under kalenderåret. Även här räknas dock flödesuppgifterna om till att avse 12 månader.

Verksamhetsenhet

Undersökningsobjektet är verksamhetsenhet. En verksamhetsenhet är i de flesta fall lika med en företagsenhet, utom för de största branschblandade företagen, där en verksamhetsenhet kan vara en del av ett företag.

Variabler

Enkäten till de större betydande företagen består av två huvuddelar, nämligen en resultaträkning och en balansräkning. Till dessa två delar finns det specifikationer på vissa av variablerna. Utöver detta efterfrågas uppgifter som rör förändring av eget kapital. I blanketten återfinns även specifikationer på aktier/andelar och materiella anläggningstillgångar. Vad gäller verksamhetsnivå efterfrågas rörelsens intäkter och kostnader samt specifikationer till dessa. På lokal verksamhetsnivå återfinns uppgifter som rör anskaffning och försäljning av materiella anläggningstillgångar.

I enkäten till de urvalsundersökta företagen insamlas specificeringar till de uppgifter företagen lämnat i bilagan till inkomstdeklarationen.

Produktionsvärde

Med produktionsvärde avses den faktiska produktionen utförd av företagen. Det baseras på försäljning, d.v.s. nettoomsättningen, justerat för förändringar av lager och pågående arbete, aktiverat arbete för egen räkning, övriga rörelse-intäkter exkl. bidrag, kursvinster och reavinster, inköpskostnaden för varor som säljs utan vidare bearbetning (handelsvaror).

Industrins förbrukning

Till industrins förbrukning räknas kostnader för råvaror och förnödenheter samt inköp av tjänster. Däremot ingår inte arbetskraftskostnader, avskrivningar, räntor och liknande kostnader.

Förädlingsvärde

Förädlingsvärdet brukar uttryckas som företagets bidrag till BNP och definieras i Företagens ekonomi som produktionsvärdet minus kostnader för köpta varor och tjänster, dock ej löner, sociala avgifter och inköpskostnaden för varor som säljs utan vidare bearbetning (handelsvaror).

Antal anställda

Antal anställda avser medelantalet anställda som redovisas i företagens officiella årsredovisningar. Med detta avses antalet anställda omräknat till heltidspersoner på årsbasis.

Arbetskraftskostnad

I arbetskraftskostnaderna ingår löner och sociala avgifter. Däremot ingår inte personalutbildning, personalvård och liknande. Sådana kostnader räknas till förbrukning ovan. Teoretiskt sett har arbetskraftsintensiva branscher höga arbetskraftskostnader medan kapitalintensiva branscher har låga arbetskraftskostnader.

Nettoinvesteringar

Nettoinvesteringar definieras här som årets anskaffningar minus årets avyttringar av materiella anläggningstillgångar. Avyttringar avser den intäkt företaget erhållit vid försäljningen av den materiella anläggningstillgången.

Så görs statistiken

Variabler som finns för samtliga företag

Företagens ekonomi är en årlig undersökning som baseras på uppgifter från en rad olika källor. Grunden för företagens ekonomi är den bas av variabler vilka är gemensamma för samtliga företag.

För huvuddelen av företagen är uppgiftskällan för de gemensamma variablerna administrativt material från Skatteverket. För de allra största företagen hämtas uppgifterna in direkt från företagen av SCB. Då detta dock är de allra största företagen står de ändå tillsammans för drygt 77 procent av industrins totala omsättning. Bland dessa företag förekommer inget egentligt svarsbortfall då det är i princip möjligt att återskapa efterfrågade variabler från företagets årsredovisningar. Däremot förekommer det bortfall i Skatteverkets material. Omfattningen av detta bortfall redovisas i avsnittet Statistikens tillförlitlighet.

Variabler som endast finns för ett urval av företag

För att kunna producera statistik på en aggregerad nivå med ett mer omfattande variabelinnehåll kompletteras den gemensamma variabeluppsättningen som beskrevs ovan med ytterligare variabler som samlas in via tre separata urvalsundersökningar. Syftet med dessa urvalsundersökningar är att ge mer detaljerade fördelningar till några av variablerna i den gemensamma variabeluppsättningen. Dessa tre så kallade specifika undersökningar är:

- Specifikationsundersökning avseende resultaträkning
- Specifikationsundersökning avseende investeringar
- Specifikationsundersökning avseende aktier

Urvalen till de tre undersökningarna görs i princip oberoende av varandra. De allra största företagen, för vilka SCB direktinsamlar även den gemensamma variabelinnehållet, ingår dock även i samtliga specifika undersökningar. Dessa företag får en enkät som omfattar såväl det gemensamma variabelinnehållet som de tre specifika delarna.

Cirka 58 000 företag ingår i industridelen av Företagens ekonomi. Av dessa enkätundersöks ca 1 500 företag eller 2,5 procent. Dessa 2,5 procent svarar dock för drygt 77 procent av nettoomsättningen i industrin. De enkätundersökta företagen står alltså för den helt avgörande delen av undersökningens resultat.

Statistikens tillförlitlighet

Statistik som enbart baseras på det gemensamma variabelinnehållet

Den statistik som baseras enbart på det gemensamma variabelinnehåll är således inte behäftat med något urvalsfel. Däremot förekommer såväl bortfallsfel som mätfel. Mätfel uppkommer i de fall företagen i sin rapportering till SCB eller Skatteverket avviker från de önskade variabeldefinitionerna.

Som framgår av tabellen nedan uppgår det ovägda bortfallet till drygt 13 procent för det gemensamma variabelinnehållet. Vägt efter anställda respektive omsättning uppgår motsvarande bortfall till 1,6 respektive 1,2 procent.

Bortfall i det gemensamma variabelinnehållet per näringsgren 2003

SNI	Antal undersökta verksamhetsenheter	Därav bortfall	Andel imputerade företag	Bortfallets andel av	
				Antal anställda	Nettoomsättning exkl. punktskatter
10-37	58 325	7 768	13,3	1,6	1,2

Statistik som baseras på specifikationsundersökningarna

Den statistik som baseras på variabler som samlas in i specifikationsundersökningarna kommer att vara behäftade med samma fel som den statistik som baseras på det gemensamma variabelinnehållet. Utöver dessa fel kommer denna statistik även vara behäftad med ett urvalsfel och ett ytterligare bortfallsfel till följd av förekomsten av bortfall i specifikationsundersökningarna.

För de uppgifter som publiceras i detta SM har urvalsfelet dock väldigt liten betydelse.

Enkäterna samt råden till uppgiftslämnarna för ifyllande är i möjligaste mån anpassade till lagar och praxis på redovisningsområdet, vilket ger god jämförbarhet mellan olika företag. Avvikelser från praxis kan medföra mätfel. Stora resurser läggs ned på granskning av det insamlade enkätaterialet. Det administrativa materialet granskas på ett mer översiktligt sätt.

Lagar och redovisningspraxis är inte konstanta över tiden. Eftersom Företagens ekonomi i möjligaste mån anpassar sig till lagar och praxis uppstår naturliga brott i tidsserier.

Bra att veta

Skillnader i förhållande till den företagsekonomiska redovisningen

En mer företagsekonomisk beskrivning av industriföretagen finns i SM, NV 19 SM 0502, Företagens ekonomi för industri-, bygg- och tjänsteföretag 2003 - Ekonomisk redogörelse för företagen.

Den stora skillnaden är att den rapporten har företaget som redovisningsobjekt, medan den här presenterade publikationen försöker följa en mer branschren redovisning. Den finansstatistiska redovisningen med företaget som redovisningsobjekt brukar kallas en institutionell redovisning, medan den branschvisa brukar kallas en funktionell redovisning. I den institutionella redovisningen förs således all verksamhet inom ett branschblandat företag till den största branschen inom företaget. I en funktionell redovisning är i stället verksamhetsenheter den minsta byggstenen. En verksamhetsenhet är en del av ett företag, om företaget är branschblandat. Här skall dock nämnas att det är bara de större bransch-

blandade företagen som delas på flera verksamhetsenheter. Tumregeln är att ingen uppdelning görs av företag med mindre än 50 anställda. Detta innebär att de flesta företag bara har en verksamhetsenhet. Skillnaden i resultat mellan en funktionell och institutionell redovisning är ändå stor. I vissa detaljbranscher inom industrin ligger skillnaden på över 50 procent.

En annan skillnad i denna redovisning jämfört med den institutionella är att tyngdpunkten här läggs på nationalekonomiska begrepp som produktionsvärde, förädlingsvärde, förbrukning och så vidare. I den institutionella redovisningen ligger tyngdpunkten mer på företagsekonomiska begrepp och nyckeltal. Finansiella poster och balansräkningsposter finns med i den institutionella redovisningen, men saknas här.

Annan statistik

Industrins varuproduktion (IVP) beskriver värdet och mängden av varor och därtill hörande tjänster som den svenska industrin producerar varje år. Värdet av industriproduktionen i IVP skall (i stort sett) överensstämma med värdet i Företagens ekonomi. En skillnad mellan IVP och Företagens ekonomi är att raffinaderiernas produktion mäts olika i de båda undersökningarna. För raffinaderier skiljer sig omsättningen mellan IVP och Företagens ekonomi åt. Detta beror på att IVP har med hela försäljningsvärdet av de producerade varorna medan i Företagens ekonomi tas endast lönebearbetningsdelen med.

Jämförbarhet över tiden

Från redovisningsåret 2002 redovisas Samhallkoncernen i sin helhet i branschen övrig tillverkningsindustri. Tidigare var koncernen uppdelad på flera olika bolag i olika branscher.

Regional redovisning

Tidigare år har även regional statistik publicerats i denna rapport. Då undersökningen avseende 2003 genomgått en stor omläggning finns i nuläget inga regionala uppgifter. Regionala uppgifter kommer dock att publiceras i SCB:s statistiska databaser under hösten 2005.

Publicering och spridning

Tidigare publicering

År 2003 utgör det första redovisningsåret för undersökningen Företagens ekonomi. Företagens ekonomi ersatte 2003 den tidigare undersökningen Företagsstatistik vilken i sin tur 1997 ersatte de tidigare undersökningarna "Finansstatistik för företag" och "Industristatistik". "Finansstatistik för företag" har funnits sedan 1950 och täckte då intäkter, kostnader och vinster inom större och medelstor industri och handel. Denna statistik kompletterades fr.o.m. årgång 1965 med uppgifter om företagens tillgångar och skulder. Omfattningen har sedan successivt utökats till såväl andra näringar som storleksgrupper. Grunden till "Industristatistik", som använde sig av arbetsställe som undersökningsenhet, lades 1913. "Industristatistik" belyste främst industrins varuproduktion, intäkter, kostnader, sysselsättning, investeringar samt energiförbrukning. Finansstatistiken publicerades t.o.m. årgång 1995 i boken Företagen samt för 1996-1998 i SM-serie NV 11. Industristatistiken publicerades i boken Industri t.o.m. årgång 1996 Industri del 1. För åren 1997 och 1998 redovisades Svensk industri i SM-serie NV 18. Fr.o.m. 1999 ingår Svensk industri i SM-serie NV 19.

Statistiska meddelanden

Fr.o.m. årgång 1999 finns en ny SM-serie, kallad Näringslivets struktur (NV 19). Inom denna serie publiceras Företagens ekonomi som sex separata SM. Dels detta SM som görs på verksamhetsnivå, dels SM:et "Företagens ekonomi för industri-, bygg- och tjänsteföretag 2003" som omfattar hela näringslivet. Sedan publiceras även separata SM för vissa branscher inom tjänstesektorn

(partihandeln, transport, rederier och företagstjänster). I serie NV 19 ingår dessutom statistik om industrins varuproduktion.

Sveriges statistiska databaser, SSD

Motsvarande uppgifter som redovisas i detta SM finns i SSD, Sveriges statistiska databaser från 1997 till 2003 på www.scb.se. Näringsgrensindelningen i SSD är dock mer detaljerad vad gäller branscher. I SSD finns dessutom storleksklassindelad material.

Uppdrag

Det finns också möjlighet att beställa specialuttag ur Företagens ekonomi direkt från SCB, eftersom materialet har ett större variabelinnehåll än det offentliggjorda. Det finns även möjlighet till fördelning på detaljerade branschnivåer och storleksklasser av företag. För skräddarsydda uttag och specialbearbetningar fås kontakt genom telefon 019-17 67 40 eller e-post fs.special@scb.se.

Primärmaterial

Enkäterna långtidsarkiveras efter två år. Slutfiler med samtliga företag finns lagrade på datamedia.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild Beskrivning av statistiken på SCB:s webbplats, www.scb.se.

In English

Summary

A rise in value added by 8 per cent

During 2003 the value added within Swedish industry increased by eight per cent. Within the manufacture of transport equipment, electrical equipment and mining and quarrying the value added increased strongly.

There were decreases in the number of employees in almost every industry between 2002 and 2003. Because of the rise in value added at the same time, value added per employee increased strongly, by eleven per cent.

Developments over past six years

Production value and value added increased by 22 and 21 per cent respectively between 1997 and 2003. Within the manufacture of chemicals and the manufacture of transport equipment, the production value increased strongly. The manufacture of chemicals is also by far the industry where the value added increased most.

The number of employees within Swedish industry reached 2003 the lowest level in the six-year period 1997 to 2003.

List of tables

1. Production value, SEK millions, and share of total production value	9
2. Intermediate consumption, SEK millions, and share of production value	10
3. Value added, SEK millions, and share of total value added	11
4. Employment and value added per employee, SEK thousands	12
5. Labour cost, SEK millions, and share of value added	13
6. Net investment, SEK millions, and investment per employee, SEK thousands	14

List of terms

Antal anställda	Number of employees
Arbetskraftskostnad	Labour cost
Bransch	Industry
Förädlingsvärde	Value added
Företagens ekonomi	Structural Business Statistics
Industri	Manufacturing and mining and quarrying
Industrins förbrukning	Intermediate consumption
Materiella anläggningstillgångar	Tangible fixed assets
Mnkr	SEK millions
Nettoinvestering	Net investment
Produktionsvärde	Production value
SNI 2002	NACE Rev.1.1

NACE classification (NACE Rev.1.1)

Gruvor och utvinning, SNI 10-14	Mining and quarrying
Livsmedelsindustri, SNI 15-16	Manufacture of food products
Textilindustri, SNI 17-19	Manufacture of textiles
Trävaruindustri, SNI 20	Manufacture of wood products
Massa- och pappersindustri, SNI 21	Manufacture of pulp and paper
Förlag och grafisk industri, SNI 22	Publishing, printing, etc.
Kemisk industri, SNI 23-24	Manufacture of chemicals
Gummi- och plastindustri, SNI 25	Manufacture of rubber and plastic products
Jord- och stenindustri, SNI 26	Manufacture of other non-metallic mineral products
Stål och metallindustri, SNI 27	Manufacture of basic metals
Metallvaruindustri, SNI 28	Manufacture of fabricated metal products
Maskinindustri, SNI 29	Manufacture of machinery
Elektronikindustri, SNI 30-33	Manufacture of electrical equipment
Transportmedelsindustri, SNI 34-35	Manufacture of transport equipment
Övrig tillverkningsindustri, SNI 36-37	Manufacture of furniture, etc.